Anti-pestprotocol

Versie 2024

CNS De Regenboog

Samen kleuren aan jouw toekomst

Inhoud

Inleiding 3
Aanleiding voor dit beleid 3
Uitgangspunten pestprotocol 3
Wat is pesten? 4
Wanneer spreken we van pestgedrag? 4
Kenmerken van pesten 5
Signalen 5
Oorzaken 6
Pesten of plagen 6
Partijen 6
Preventief beleid 7
Methode 7
Leerlingen 8
Team 10
Ouders 11
Monitoring 11
Leerlingvolgsysteem IEP 11
Kleuters 12
Oudertevredenheidspeiling 12
Personeelstevredenheidspeiling 12
Tijdpad 12
Curatief beleid 13
Aanpak 13
Stroomschema 15
Bronnen 16
Ondertekening 17
Bijlagen 18

Inleiding

De onderwijsinspectie over Sociale veiligheid: *''School is veilig als de sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dat betekent dat er een veilige en positieve sfeer is op school. Het betekent ook dat de school optreedt tegen pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag en deze zoveel mogelijk voorkomt.''*

Op CNS De Regenboog staat binnen het sociaal-emotioneel leren het christelijk geloof centraal. Vanuit de normen en waarden uit de Bijbel bekijken we situaties en handelen daarnaar. We vinden het belangrijk om de kinderen mee te geven hoe ze met elkaar om kunnen gaan. Ze moeten hun gevoelens leren kennen en een positief zelfbeeld creëren, zodat ze hun talenten kunnen ontdekken, ontwikkelen en inzetten. Vanuit die positie leren naar de ander te kijken, zodat ze empathie kunnen tonen, maar ook hun grenzen aan kunnen geven.

Aanleiding voor dit beleid

Met de invoering van de wet Sociale veiligheid op School 2015 hebben scholen een inspanningsverplichting gekregen om een sociaal veilige schoolomgeving te realiseren. Alle scholen hadden al wel een pestprotocol, maar deze wet is in het leven geroepen omdat het hebben van een protocol alleen niet afdoende is. Ook CNS De Regenboog wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, een klimaat waarin de kinderen zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Het team bevordert deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat en een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. Heel vaak lukt dat maar soms lukt dat dat ook niet. We weten in ieder geval dat het niet vanzelf gaat. Daarom investeren wij in de deskundigheid en betrokkenheid van ons team, de leerlingen en de ouders/verzorgers om eventueel pesten op onze school te kunnen signaleren en serieus aan te pakken. Onze kernwaarden ‘veiligheid’, ‘betrokkenheid’ en ‘zelfstandigheid’ spelen hierin een grote rol.

Uitgangspunten pestprotocol

Ons pestprotocol protocol kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. Afspraken worden zichtbaar gemaakt waardoor teamleden, leerlingen en ouders elkaar kunnen aanspreken wanneer er zich ongewenste situaties voordoen.
2. De school monitort twee keer per jaar de sociale veiligheid.
3. Pesten, of het gevoel gepest te worden, moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders) en leerlingen. Met het ondertekenen van dit protocol laten alle betrokken partijen zien, dat zij bereid zijn tot **samenwerking** om de problemen rond pesten aan te pakken.
4. De school is **actief** in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
5. Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen **signaleren** en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
6. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het anti-pestprotocol).
7. De school ontplooit **preventieve** (les)activiteiten. De lessen sociaal-emotionele vorming. Ook zijn er externe preventielessen die op school gegeven worden.

8. Voor ouders en leerlingen is er een aanspreekpunt met betrekking tot pesten. Op onze school zijn dat anti-pestcoördinator Joëlle Faber, Chantal van Koeveringe en Femke Boogaard.
9. Dit beleid wordt elk jaar binnen het team geëvalueerd. Ook de tweejaarlijkse veiligheidsmonitor voor ouders en kinderen wordt in deze evaluatie meegenomen.

Bij aanmelden van nieuwe leerlingen worden ouders ingelicht over de aanpak van school.
Dit anti-pestprotocol is te vinden op de website van de school: www.cnsderegenboog.nl.

Wat is pesten?

In dit hoofdstuk beschrijven wij wat wij onder pesten verstaan.

Wanneer spreken we van pestgedrag?

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling **regelmatig en systematisch** bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. **We maken op school geen onderscheid in pesten en digitaal pesten. Pesten is pesten**. Wel zien we bij digitaal pesten andere kenmerken welke we in dit protocol ook zullen benoemen. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Het tast ook het gevoel van veiligheid en de sfeer aan. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen. Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen.

Het specifieke van **pesten** is vooral gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pestgedrag als het daarnaast ook nog regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet van pestgedrag is altijd macht door intimidatie.

Je zou pesten als iets subjectief kunnen zien. Sommige kinderen ervaren dat ze gepest worden, terwijl hun omgeving dit niet zo zou kunnen zien. Het is belangrijk dat kinderen die aangeven dat ze gepest worden serieus genomen worden want zij ervaren hier de negatieve gevolgen van, ook al hebben leerkrachten en/of klasgenoten het idee dat het wel meevalt. In dit geval helpt het vaak om vooral te werken aan waar dit gevoel van pesten vandaan komt. Ook Hier dient serieus aandacht aan besteed te worden.

Uit onderzoek blijkt immers dat niet uitmaakt of kinderen ‘echt’ gepest worden of niet: kinderen die het gevoel hebben gepest te worden, ervaren de negatieve gevolgen van het pesten, zoals angst en depressie. Dit laat zien dat pesten in sterke mate een subjectief verschijnsel is en dat de vraag of het wel ‘echt’ pesten is niet relevant is. www.stoppestennu.nl

Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel hebben een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben. Voor leerkrachten betekent het dat ze groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groepssfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

Kenmerken van pesten

- **Met woorden:** vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen met bijnamen aanspreken, gemene briefjes, mailtjes, whatsapp berichten sturen.
- **Lichamelijk:** trekken aan kleding, duwen en sjorrenschoppen en slaan, krabben en aan haren trekken, wapens gebruiken.
- **Achtervolgen**: opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klemzetten of rijden, opsluiten.
- **Uitsluiting:** doodzwijgen en negeren, uitsluiten van feestjes, bij groepsopdrachten, uitsluiten van een groepsapp.
- **Stelen en vernielen:** afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen kliederen op boeken, banden lek prikken, fietsen beschadigen
- **Afpersing**: dwingen om geld of spullen af te geven, het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen
- **Digitaal pesten, ook wel cyberpesten genoemd**: Het betreft het opzettelijk zwart maken of afkraken van iemand door middel van vervelende/negatieve comments of juist het groepsgewijs negeren van juist 1 persoon. YouTube, Facebook, Instagram, SnapChat, What's app en alle sociale media maken het heel gemakkelijk voor ons om allerlei foto's te laden en gelijk met de wereld te delen.

Kenmerken van digitaal pesten zijn:

- Het gebeurt vaak anoniem. De daders voelen zich veilig, onbereikbaar en onherkenbaar, waardoor ze weinig terughoudend zijn.
- De dader voelt zich minder geremd, waardoor meerdere mensen het te weten komen.
- Niet enkel fysiek of sociaal dominante personen doen aan pesten via media.
- Door zijn kennis van internet voelt de dader zich vaak machtiger dan het slachtoffer en denkt dan ‘veilig achter de computer’ zijn slag te kunnen slaan.
- Het slachtoffer voelt zich onveiliger dan bij gewoon pesten want hij is nergens vrij; niet op het werk, school of thuis.
- De impact van cyberpesten is groter dan bij gewoon pesten, want er zijn veel meer toeschouwers door het medium internet.
- Cyberpesten is niet terug te draaien, vaak blijven de gegevens op internet bestaan, zodat het slachtoffer er jaren nadien nog mee geconfronteerd kan worden.

Signalen

Mogelijke signalen van gepest worden

- Niet meer naar school willen.
- Niet meer over school vertellen thuis.
- Teruggetrokken gedrag
- Zich juist sterker manifesteren: brutaler – agressiever
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden.
- Slechtere resultaten op school dan voorheen.
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen.
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben.
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen.
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben.
- De verjaardag niet willen vieren.
- Niet buiten willen spelen.

- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan.
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen.
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn.

Oorzaken

Een precieze oorzaak is vaak lastig te benoemen, ook is de oorzaak niet altijd relevant.
Wel blijkt uit onderzoek dat pesters over het algemeen een positieve houding ten opzichte van geweld hebben en dat ze een beperkt inlevingsvermogen hebben. Daarnaast kunnen andere oorzaken als een problematische thuissituatie, verveling, niet met frustratie om kunnen gaan en aangeleerd gedrag ook een rol spelen.

Pesten of plagen

We spreken over **plagen** wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren.
Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die hen later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Voor kinderen is het verschil tussen pesten en plagen vaak lastig te definiëren, waardoor zij deze termen door elkaar halen. Hierdoor kunnen kinderen zich gepest voelen, waar dit voor anderen wel mee lijkt te vallen. Wij gaan uit van de beleving van de gepeste leerling. Goede begeleiding van de betrokken partijen kan hier de oplossing zijn. Mogelijk had de pester simpelweg niet door wat zijn daden aanrichtte en is een gesprek voldoende om de gepeste leerling zich weer veilig te laten voelen.

Plagen	**Pesten**
Gebeurt af en toe	Structureel
Kortdurend	Voortdurend/aanhoudend/herhaaldelijk
Door en naar verschillende personen	Vaak dezelfde die pest/gepest wordt
Beide partijen hebben plezier	Gaat ten koste van sfeer
Gelijkwaardigheid	Machtsverhouding/ongelijke strijd

Partijen

We zien bij pesten dat in de groep verschillende houdingen aangenomen worden. Deze rollen worden niet altijd bewust gekozen en kunnen fluctueren. Om inzicht te krijgen in het proces rondom pesten, is het goed om te weten welke rollen er zijn.

De pester

De pester heeft anderen nodig om zijn rol goed te spelen.

De assistent

Een pester is niets zonder zijn assistent, er moet altijd wel iemand in de buurt zijn waar hij op kan vertrouwen en die hem aanmoedigt in zijn gedrag.

De meeloper

De meeloper heeft niet in de gaten dat hij een belangrijke facilitator is in het pestproces. Onbewust keurt hij het gedrag van de pester en zijn assistent goed, door bijvoorbeeld te zwijgen of te lachen als er iets gebeurt. Deze meeloper zal zelf geen zichtbaar pestgedrag vertonen, maar verhoogt door zijn gedrag wel de status van de pester.

De buitenstaander
Het spreekwoord 'Wie zwijgt stemt toe' is op deze rol van toepassing. Dit is de grootste groep. Deze mensen weten dat er gepest wordt, maar ze doen niets. Ze lachen niet als er iets gebeurt, maar ze zullen er ook niets van zeggen. Juist door niets te doen, tolereren ze het gedrag van de pester en zijn assistent.

Het slachtoffer
Je bent anders dan andere kinderen. Misschien heb je rood haar? Ben je klein van stuk? Of heb je andere hobby dan de meeste kinderen uit je klas?

Als je systematisch, dus dat het vaker gebeurt, gepest wordt, dan sta je in de rol van slachtoffer.

De verdediger
Affectie is voor deze persoon belangrijker dan status, hij wil de relatie met mensen goed houden. Deze persoon zal niet direct iets doen, maar kan als de pesters uit de buurt zijn een grote steun zijn voor het slachtoffer, door bijvoorbeeld te zeggen dat hij het niet zo moet aantrekken.

Preventief beleid

Op school werken we aan een veilige schoolomgeving voor alle leerlingen. Dit proberen wij te bewerkstelligen door preventief maatregelen en activiteiten in te zetten die gericht zijn op alle betrokkenen van de school. Niet alleen gericht op leerlingen en leerkrachten maar ook op ouders. Hieronder worden deze maatregelen en activiteiten verder uitgelegd. In het hoofdstuk Tijdspad vindt u terug wanneer welke activiteiten uitgevoerd worden.

Methode

Kwink

Sinds schooljaar 2023-2024 maken wij gebruik van de methode 'Kwink'. Kwink is een methode die, aansluitend bij onze visie, preventief werkt. Veel gedragsproblemen zijn door het aanbieden van goed onderwijs te voorkomen. Preventie is daarbij het sleutelwoord. Onderzoek bevestigt dat preventie vele malen effectiever is dan achteraf (curatief) repareren.

Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Kwink leert kinderen met een structureel, goed doordacht programma hoe dat moet.

Sociaal-emotioneel leren kent vijf competenties. Gedragsdeskundigen stellen dat het systematisch aanleren van de volgende vijf competenties (levensvaardigheden) wezenlijk bijdraagt aan een veilige leer- en leefomgeving. Kwink zet deze vijf competenties van sociaal emotioneel leren uit in een leerlijn voor de hele school, verbindt die aan de groepsfases en creëert zo de beste voorwaarden voor een veilig leer- en leefklimaat.

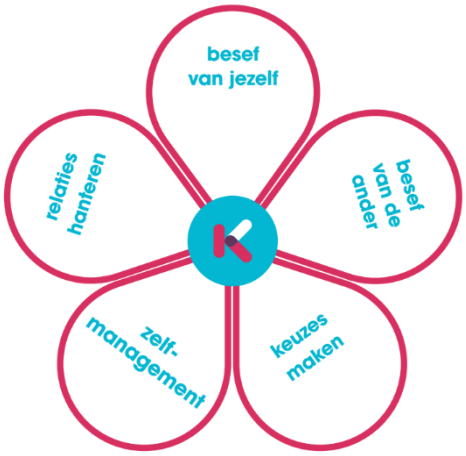

Kind op Maandag

Tijdens de Bijbellessen en op andere momenten die zich daarvoor lenen, wordt er vanuit onze christelijke visie aandacht besteed aan sociale veiligheid, normen en waarden zoals dit bijvoorbeeld verwoord wordt door Jezus Christus zelf in Mattheüs 22:37-40.

Leerlingen

Basisregels

Wij hanteren de volgende drie basisregels op school:

- Voor groot en klein zullen we respectvol zijn
- We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen
- In de school zullen we rustig zijn, spelen en rennen doen we op het plein.

In elke groep vormen deze drie afspraken de basis voor de groepsafspraken. De afspraken hangen zichtbaar op in de groep en tijdens de lessen van KWINK zal er steeds gerefereerd worden naar deze afspraken.

Kwinkslagen

Kwink-slagen zijn basistechnieken die kinderen leren om volgens een vaste aanpak bepaalde situaties op te lossen. Zo zijn er Kwink-slagen voor het oplossen van conflicten, geweldloos communiceren en het vergroten van de concentratie. Als kinderen die technieken telkens op een zelfde manier toepassen en daarmee succes ervaren, wordt de aanpak geïnternaliseerd. Deze kwinkslagen worden tijdens de lessen in de onder en middenbouw uitgebeeld door dieren. Deze dieren leven in een dierenwereld met allerlei verschillende dieren, die zo verschillende emoties en karakters uitbeelden. Kwink kiest bewust voor een fictieve dierenwereld in plaats van voor verhalen uit het leven van kinderen zelf. Die laatste kunnen (te) dicht op de huid van kinderen komen waardoor ze zich niet meer veilig genoeg voelen om erover te praten of erop te reflecteren.

Media-protocol

Wij werken op school met een internetprotocol. Dit protocol wordt jaarlijks aan het begin van het schooljaar met de kinderen in de groepen 5 tot en met 8 besproken. De kinderen zetten hun naam onder dit protocol en de wordt (zichtbaar) in de klas opgehangen.

Een kopie wordt meegestuurd als bijlage van de nieuwsbrief ter kennisgeving naar de ouders. Tevens is dit protocol op de website terug te vinden.

Leerlingenraad

Mogelijk pestgedrag is onderdeel van de agenda van de Leerlingenraad bij ons op school. De LR komt 6 keer per jaar bijeen. Mogelijke signalen van pestgedrag worden direct in de teamvergadering teruggekoppeld. Ook denken de leerlingen van de leerlingenraad actief mee in manieren hoe pesten te voorkomen.

Weerbaarheidstraining

Jaarlijks wordt door een externe organisatie een weerbaarheidstraining aangeboden aan de kinderen van groep 7. Hierbij wordt ingesprongen op actuele groepszaken.

Wij-Week

Wij besteden op school in de Wij-Week (week tegen pesten) extra aandacht aan goede omgangsvormen, sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen bij ons op school.

Kennismakingsrondje anti-pestcoördinatoren

Elk jaar bezoeken de anti-pestcoördinatoren van de school de groepen 3 t/m 8. Tijdens dit kennismakingsmoment wordt kort gesproken over weerbaarheid en ons anti-pest beleid en hoe de leerlingen hulp in kunnen schakelen als dit nodig is.

Wonderlijk gemaakt

Jaarlijks besteden we aandacht seksuele en relationele vorming met behulp van de methode: 'Wonderlijk gemaakt'.

Gouden en zilveren weken

Bij de methode Kwink worden in de startweken na de zomervakantie (gouden weken) en na de kerstvakantie (zilveren weken) extra aandacht besteedt aan groepsvorming.

Team

Toezicht op het plein

Wat je niet ziet, kun je ook niet stoppen. Daarom streven wij ernaar altijd een volwassene zichtbaar aanwezig te hebben op plaatsen waar leerlingen zich bevinden. Dit doen wij onder anderen op de volgende manieren:

- Voor school staat een directielid op het fietsenplein.
- Tijdens het buiten spelen in de ochtend lopen alle leerkrachten buiten.
- Tijdens de lunch lopen altijd ten minste 3 teamleden buiten, samen met hulpouders.

De zogenoemde pleinwacht doet meer dan surveilleren. Zij zetten zich actief en op een positieve manier in om de veiligheid op het plein te waarborgen. Zo kunnen zij bijvoorbeeld een spel initiëren, alleen staande kinderen bij een spel betrekken of een lopend spel begeleiden.

Anti pest coördinator

Wij hebben op school verschillende anti-pest coördinatoren. Meer hierover is beschreven in het hoofdstuk ''Rol van de antipestcoordinator (APC)''

Teamscholing

Met de invoering van de methode KWINK (2024) is het gehele team meegenomen in scholing. Op deze manier is het gehele team op de hoogte van de (nieuwe) werkwijze en worden geborgde afspraken door iedereen op dezelfde manier toegepast.

Het team kan, afhankelijk van behoeften, ook individueel worden geprofessionaliseerd.

Ouders

Ouderavond

Bij de jaarlijkse informatieavond aan het begin van het schooljaar zal de leerkracht informatie geven over onze methode (KWINK) en hoe wij hiermee werken.

Nieuwsbrief

In de nieuwsbrief besteden wij regelmatig aandacht aan sociale veiligheid en wat wij hier als school aan doen. Hier worden ook actuele thema's en activiteiten benoemd.

Monitoring

Zoals beschreven in het hoofdstuk 'preventief beleid' zetten wij diverse maatregelen in om een sociale en veilige schoolomgeving voor onze leerlingen te bewerkstellingen. We hechten er waarde aan om dit preventieve beleid ook te toetsen door leerlingen, team en ouders met behulp van een monitor. De resultaten van deze monitor gebruiken wij om te kijken of er:

- Aanpassingen in het preventief beleid wenselijk zijn.
- Interventies naar individuele leerlingen dan wel groepen, leerkrachten of team wenselijk zijn.

Voor de monitoring maken wij gebruik van verschillende instrumenten. In dit hoofdstuk geven we een korte toelichting op deze instrumenten en wie deze invult.

Leerlingvolgsysteem IEP

"Een kind meer is dan taal en rekenen", is een belangrijk uitgangspunt van het IEP LVS. Het instrument Sociaal-emotionele ontwikkeling is een zelfevaluatie dat vijf verschillende aspecten van de sociaal-emotionele ontwikkeling meet. Onder sociaal-emotionele ontwikkeling verstaat IEP het kunnen reflecteren op jezelf, het adequaat kunnen reageren op anderen en het om kunnen gaan met eigen en andermans gevoelens. De leerlingen vullen twee maal per jaar zelf een uitgebreide vragenlijst in over deze vijf aspecten, waarna de leerkracht de uitkomsten analyseert. Ook worden de uitkomsten in het rapport gedeeld met de ouders en besproken tijdens het rapportgesprek.

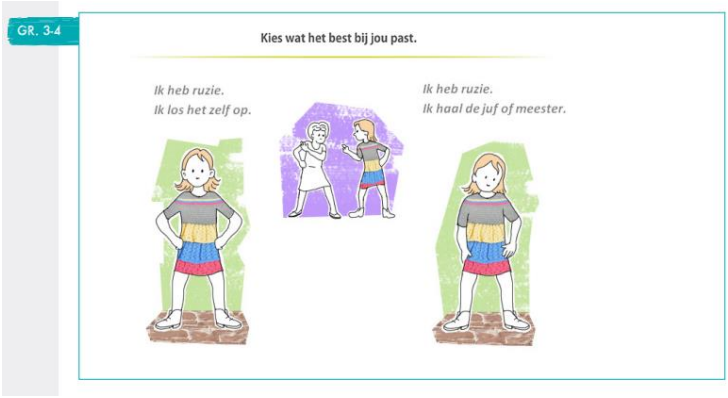

Kleuters

Bij de kleuters maken we gebruik van observaties en het leerlingvolgsysteem: “Mijn kleutergroep”.

Oudertevredenheidspeiling

Deze tevredenheidspeiling wordt 1x per jaar uitgezet onder alle ouders. De resultaten van deze peiling worden met het team geëvalueerd en besproken met de medezeggenschapsraad. Waar nodig wordt aan de hand van deze resultaten actie ondernomen.

Personeelstevredenheidspeiling

Deze tevredenheidspeiling wordt 1x per jaar uitgezet onder alle teamleden. De resultaten van deze peiling worden met het team geëvalueerd en besproken met de medezeggenschapsraad. Waar nodig wordt aan de hand van deze resultaten actie ondernomen.

Tijdpad

In dit tijdspad ziet u de activiteiten gericht op preventie en monitoring weggezet welke elk jaar herhaald worden. In bijlage 1 vindt u het tijdspad van de methode Kwink, schooljaar 2023-2024. Deze wordt in de klassen gevolgd.

Start schooljaar	
Gouden weken	Met behulp van de methode wordt gewerkt aan een veilig klassenklimaat. Er worden tevens (nieuwe) klassenafspraken gemaakt.
Internetprotocol	In de groepen 5/8 wordt het internetprotocol besproken en ondertekend.
Informatieavond	Op de informatieavond wordt het anti-pestbeleid van de school besproken.
Leerlingenraad	Er wordt gestemd voor een nieuwe leerlingenraad.
Oktober (na de herfstvakantie)	
Wij-week	Zie preventief beleid – Wij-week
IEP Monitor	Tijdens de Wij-week wordt tevens de IEP hart en handen afgenomen. Waar nodig worden deze resultaten direct met leerlingen/ouders besproken.
Januari (na de kerstvakantie)	
Zilveren weken	Het klassenklimaat wordt samen met de leerlingen geëvalueerd en waar nodig wordt actie ondernomen.
Juni (einde schooljaar)	
IEP Monitor	De IEP hart en handen wordt afgenomen en geëvalueerd. Tijdens het rapportgesprek worden bevindingen met ouders besproken.

Curatief beleid

In de inleiding beschreven we al dat een veilig klimaat niet vanzelfsprekend is en het ondanks ons preventieve beleid, soms niet geheel lukt pestgedrag te voorkomen. Indien vanuit bijvoorbeeld monitoring blijkt dat interventie nodig is, zijn er verschillende maatregelen en activiteiten die als interventie ingezet kunnen worden. De interventies kunnen gericht zijn op de leerling, het team, de ouders, of een combinatie van deze. Iedere situatie vraagt natuurlijk om maatwerk, toch kunnen we een aantal interventies als leidraad volgen. In dit hoofdstuk beschrijven wij een aantal van deze interventies. Daarnaast staat in dit hoofdstuk een stroomschema wat gevolgd wordt indien pestgedrag zich voordoet.

Aanpak

Leerlingen

- Gesprek
  Een bemiddelingsgesprek wordt gevoerd tussen twee of meerdere leerlingen onder begeleiding van een leerkracht. Hierbij worden emoties uitgesproken met behulp van de bij Kwink geleerde termen (zie bijlage 2).
- Groepsgesprek
  Met de groep in gesprek gaan, waarbij gebruik gemaakt wordt van de bij Kwink geleerde termen en zogenoemde Kwinkslagen. Dit kan bijvoorbeeld naar aanleiding van een conflict, de resultaten van de monitoring.
- Training/workshops
  In een groep waar sprake is van aanhoudende problematiek, kan er eventueel een training of workshop in de groep gegeven worden. De school gaat afhankelijk van de situatie kijken naar de mogelijkheden.
- Overige hulp
  Naast bovenstaande acties kan het gepeste kind op de volgende manieren geholpen worden:
  - Blijven luisteren naar wat er gebeurd is.
  - Het probleem van het kind altijd serieus nemen.
  - Met het kind en ouders overleggen over mogelijke oplossingen.
  - Samen met het kind werken aan die oplossingen.
  - Eventueel deskundige hulp van buiten inschakelen (bijvoorbeeld een weerbaarheidstraining of sociale vaardigheidstraining).
  - Zorgen voor vervolggesprekken.
- Hulp aan de pester
  Naast bovenstaande acties kan de pester op de volgende manieren geholpen worden:
  - Achter de mogelijke oorzaak van pesten proberen te komen.
  - Het empathisch vermogen van de pester proberen te vergroten.
  - Afspraken maken welke voor alle partijen duidelijk zijn. Hierbij worden ook mogelijke consequenties van het niet naleven van deze afspraken meegenomen.

Team

- Leerkrachtgesprek:
  Naar aanleiding van een conflict of de uitkomsten van de monitoring kan ook een leerkrachtgesprek plaatsvinden tussen de leerkracht en de intern begeleider, of de anti-pest coördinator. Tijdens dit gesprek wordt gekeken naar het handelen van de leerkracht en is er ruimte voor intervisie.

Ouders

- Oudergesprek:
  Met ouders van gepeste leerlingen of leerlingen die pesten in gesprek om ze te informeren over de pestsituaties en over de manieren waarop wij hier als school mee omgaan. In dit gesprek kunnen mogelijke vervolgstappen besproken worden. Denk hierbij aan hulp binnen de school of externe hulp als het volgen van een weerbaarheidstraining.

De antipestcoördinator (apc)

- De apc heeft een actieve rol in het voorkomen en tegengaan van pesten.
- De apc zorgt voor de uitvoering van dit protocol.
- De apc ondersteunt de leerkrachten bij voorkomende incidenten. Zo nodig en in overleg met de directie en de leerkrachten neemt de apc de uitvoerende rol op zich. Hij betrekt de leerkrachten altijd bij de acties en informeert de directie.
- De apc is naast de leerkrachten, het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. Zij kunnen bij de apc incidenten melden en zorgen bespreken.
- De apc bespreekt deze meldingen altijd met de verantwoordelijke leerkracht.
- Eventueel zoekt de apc samen met de ouders en de leerlingen naar passende hulp en de apc is op de hoogte van het verloop van het hulptraject.

Onze antipestcoördinatoren zijn:
Joëlle Faber (j.faber@lithora.nl)
Chantal van Koeveringe (c.vankoeveringe@lithora.nl)
Femke Boogaard (f.boogaard@lithora.nl)

Stroomschema

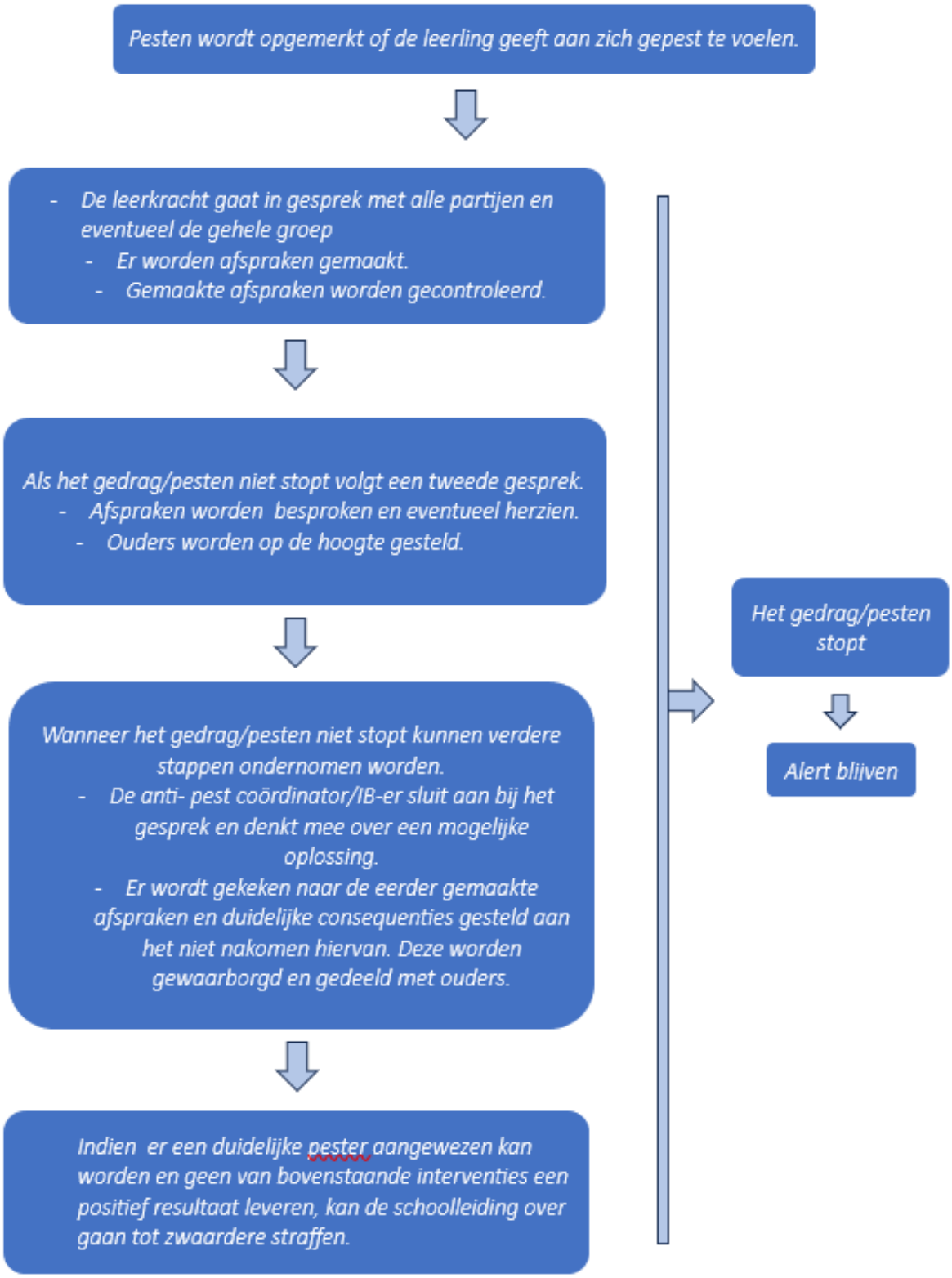

Bronnen

- Bob van der Meer, *Kinderen en pesten, wat volwassenen ervan moeten weten en eraan kunnen doen*. Utrecht/Antwerpen: Kosmos Z&K-Uitgevers, 2002. ISBN 90 215 3625 0.
- Bob van der Meer, *School en geweld, oorzaken en aanpak*. Assen: Van Gorcum. ISBN 90 232 3503 7.
- Uitgangspunt voor bovenstaand beleidsplan was het beleidsplan, gemaakt door Linde Langermans, St. Jan de Doperschool, Poeldijkstraat 255, 1059 VL Amsterdam, 020-4080513.
- Europees Expertisecentrum voor Veiligheid, Rosmalen
- Input ouders en leerkrachten pestprotocolouderavond oktober 2018
- Kees van Overveld, Groepsplan gedrag, uitgeverij Pica, 13e druk 2023

Websites

www.stoppestennu.nl http://www.stoppestennu.nl/
www.weektegenpesten.com
www.pestweb.nl
https://www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/thema/pesten/ https://www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/thema/pesten/
https://www.kwinkopschool.nl/
https://www.bureau-ice.nl/basisonderwijs/iep-leerlingvolgsysteem/

Ondertekening

Het pest protocol van CNS De Regenboog is aan de volgende geledingen ter goedkeuring aangeboden, waarna het aanvaard is, jaarlijks wordt geëvalueerd en op grond hiervan wordt bijgesteld.

Naam en plaats van de school;
CNS De Regenboog
Abraham Beekmanlaan 16
4691JZ Tholen
0166-603310

Namens directie/personeel

Corma Koote, directeur

Namens Medezeggenschapsraad

Jan Willem Gouw, voorzitter MR

Namens leerlingenraad

Bijlagen

Bijlage 1

Les	Groepsfase	Competentie	Lesinhoud OB + MB + BB	Koppeling met Kwink-slag	CIRCUS IK	Online	Zuid
1	**Forming en norming**	**Besef van jezelf** **Besef van de ander**	**Positief communiceren** als voorwaarde voor een veilige groep	De aardigspreker	X	31-juli	28-aug t/m 08-sep
2	**Storming**	**Besef van jezelf** **Besef van de ander**	Benoemen en herkennen van **emoties**			07-aug	11-sep t/m 22-sep
3	**Storming**	**Zelfmanagement**	Effectief oplossen van **conflictsituaties**		X	14-aug	25-sep t/m 06-okt
4	**Performing**	**Relaties hanteren**	Leren omgaan met de **feedback** van anderen	De zelfontspanner		14-aug	09-okt t/m 13-okt 23-okt t/m 27-okt
5	**Performing**	**Keuzes maken**	**Kiezen met aandacht** voor jezelf en de ander (in pestsituaties)	De keuzechecker		9-okt	30-okt t/m 10-nov
6	**Performing**	**Besef van jezelf**	**Helpende gedachten** als manier om zelfvertrouwen te vergroten	De zelfvertrouwer (introductie nieuwe Kwink-slag)	X	23-okt	13-nov t/m 24-nov
7	**Performing**	**Besef van de ander**	Je kunnen **verplaatsen in de ander**	De verderkijker (introductie nieuwe Kwink-slag)		06-nov	27-nov t/m 08-dec
8	**Performing**	**Zelfmanagement**	**Kwaliteiten** van jezelf en de ander kunnen benoemen en waarderen (kwaliteitenspel)			20-nov	11-dec t/m 22-dec
9	**Performing**	**Relaties hanteren**	OB: **Vriendschap** verkennen Omgaan met **sociale druk**		X	18-dec	08-jan t/m 19-jan
10	**Performing**	**Keuzes maken**	**Verantwoordelijkheid nemen** voor eigen gedrag			8-jan	22-jan t/m 02-feb
11	**Performing**	**Besef van jezelf** **Besef van de ander**	Gedrag in **stressvolle situaties** kunnen controleren	De zelfontspanner	X	22-jan	05-feb t/m 09-feb 19-feb t/m 23-feb
12	**Performing**	**Besef van de ander**	Omgaan met **teleurstelling**			12-feb	26-feb t/m 08-mrt
13	**Performing**	**Zelfmanagement**	Effectief een **conflict oplossen** met positief communiceren	De keuzechecker	X	26-feb	11-mrt t/m 22-mrt
14	**Performing**	**Relaties hanteren**	**Samenwerken** buiten je vertrouwde kring			11-mrt	25-mrt t/m 05-apr

15	**Performing**	**Keuzes maken**	**Reflecteren op keuzes** die door jou gemaakt zijn	De keuzechecker		25-mrt	08-apr t/m 19-apr
16	**Performing**	**Besef van jezelf**	**Sociaal sterker** worden	De zelfvertrouwer		08-apr	22-apr t/m 26-apr 06-mei t/m 10-mei
17	**Performing**	**Besef van de ander**	**Herkennen van signalen** hoe de ander zich voelt	De verderkijker		22-apr	13-mei t/m 24-mei
18	**Performing**	**Zelfmanagement**	OB: **Accepteren** van verschillen **Accepteren** dat je het met elkaar oneens mag zijn		X	13-mei	27-mei t/m 07-jun
19	**Adjourning**	**Relaties hanteren**	SEL bij **sport en spel**			27-mei	10-jun t/m 21-jun
20	**Adjourning**	**Keuzes maken**	Afsluiting Kwinkjaar; **reflectie en vooruitblik**			10-jun	24-jun t/m 05-juli

Bijlage 2

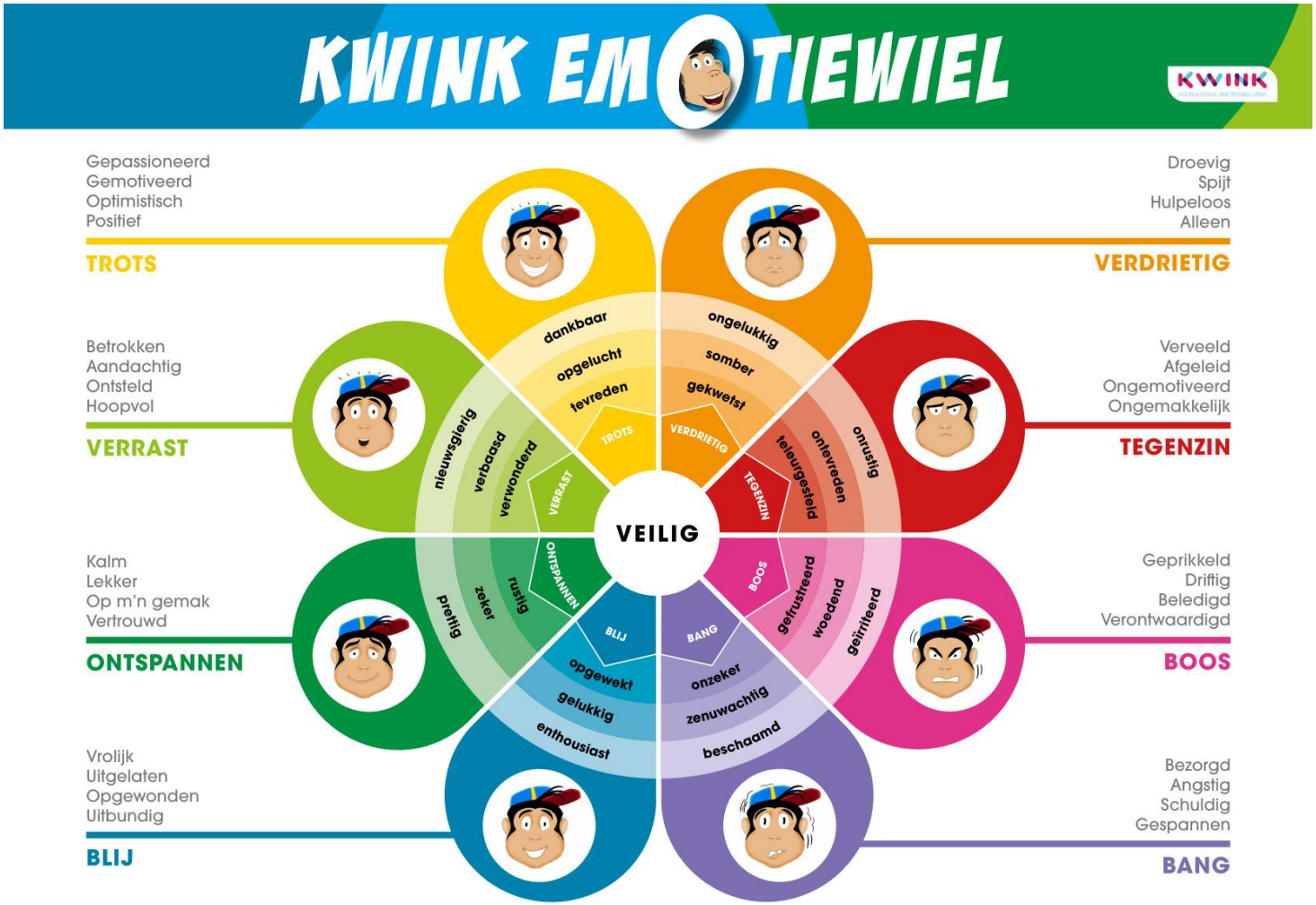
KWINK EMOTIEWIEL
KWINK
Gepassioneerd
Gemotiveerd
Optimistisch
Positief
TROTS
dankbaar
opgelucht
tevreden
Droevig
Spijt
Hulpeloos
Alleen
VERDRIETIG
ongelukkig
somber
gekwetst
Betrokken
Aandachtig
Ontsteld
Hoopvol
VERRAST
nieuwsgierig
verbaasd
verwonderd
Verveeld
Afgeleid
Ongemotiveerd
Ongemakkelijk
TEGENZIN
onrustig
ontevreden
teleurgesteld
VEILIG
Kalm
Lekker
Op m'n gemak
Vertrouwd
ONTSPANNEN
prettig
zeker
rustig
Geprikkeld
Driftig
Beledigd
Verontwaardigd
BOOS
geïrriteerd
woedend
gefrustreerd
Vrolijk
Uitgelaten
Opgewonden
Uitbundig
BLIJ
enthousiast
gelukkig
opgewekt
Bezorgd
Angstig
Schuldig
Gespannen
BANG
beschaamd
zenuwachtig
onzeker